

EVROPSKÁ KOMISE

V Bruselu dne 7.12.2017
C(2017) 8383 final

Vážený pane předsedo,

Komise by ráda poděkovala Senátu Parlamentu České republiky za usnesení k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se stanoví podmínky a postup, jímž může Komise požadovat, aby jí podniky a sdružení podniků poskytly informace týkající se vnitřního trhu a souvisejících oblastí (COM(2017) 257 final), tzv. nástroji pro zjišťování informací o jednotném trhu.

Plánem Komise, jak využít plný potenciál jednotného trhu, je strategie pro jednotný trh z října 2015. Jednotný trh je jádrem evropského projektu. Umožňuje svobodnější pohyb lidí, služeb a kapitálu, evropským podnikům nabízí příležitosti a spotřebitelům zajišťuje větší výběr a nižší ceny. Někdy však tyto výhody nejsou skutečně realizovány, a to proto, že pravidla jednotného trhu nejsou známa či uplatňována nebo je maří jiné překážky.

Když je Komise upozorněna na případy, kdy jednotný trh nemusí řádně fungovat, jsou zapotřebí důkazy, aby bylo možné prokázat, zda a kde bylo právo EU nesprávně uplatněno. Stávající regulační rámec, pokud jde o nástroje, kterými může Komise získávat informace pro účely řešení obtíží při vytváření a fungování jednotného trhu, funguje ve většině případů efektivně. Obtíže však vyvstávají ve specifických situacích, kdy jsou v omezeném časovém rámci zapotřebí podrobné, porovnatelné, aktuální a mnohdy důvěrné konkrétní údaje o trhu. Takové informace mohou být obzvláště důležité pro posuzování složitých případů s přeshraničním rozměrem a u případů, jež se týkají rychle se vyvíjejících trhů, nových ekonomických činností nebo nových obchodních modelů, které zpochybňují stávající ekonomické předpoklady.

V současné době již má Komise pravomoc, aby si při zajišťování fungování jednotného trhu vyžádala informace přímo od účastníků trhu v oblasti právních předpisů Unie upravujících hospodářskou soutěž. Nicméně mimo tuto úzce vymezenou oblast nemá Komise k takovým informacím přístup, což může omezit její schopnost prosazovat pravidla jednotného trhu. Pravidla Unie o státní podpoře, dohody omezující hospodářskou soutěž, zneužívání dominantního postavení nebo fúze podniků představují jen malou část případů, kdy může docházet k problémům s uplatňováním právních předpisů Unie upravujících oblast jednotného trhu.

Vážený pan Milan ŠTĚCH
předseda Senátu Parlamentu České republiky
Valdštejnské náměstí 17/4
118 01 PRAHA 1 ČESKÁ REPUBLIKA

Pokud se zajistí, že budou společně dohodnutá pravidla Unie rychleji a účinněji dodržována, bude to přínosem pro všechny občany a podniky, kteří tak budou moci lépe a rychleji uplatňovat svá práva vyplývající z jednotného trhu.

V této souvislosti je navrhované nařízení obecným nástrojem, který se nezaměřuje na žádné konkrétní odvětví nebo praxi. Návrh je rovněž přiměřený sledovaným cílům a nepřekračuje rámec toho, co je k jejich dosažení nezbytné, a to z těchto důvodů. Zaprvé, aby mohla Komise požadovat od podniků informace, bude nejprve muset prokázat existenci vážných obtíží týkajících se uplatňování práva Unie, které by mohly ohrozit dosažení důležitého cíle unijní politiky v oblastech spadajících do oblasti působnosti návrhu. Zadruhé, žádost o informace by byla krajním opatřením určeným pro případy, kdy údaje na úrovni jednotlivých firem, které jsou nezbytné k prosazování pravidel jednotného trhu, nejsou snadno dostupné jiným způsobem. Zatřetí by se jednalo o úzce vymezenou žádost o informace specifickou pro daný případ a určenou malé podskupině zpravidla velkých podniků v přeshraničním kontextu. Nejednalo by se o opakovanou vykazovací povinnost a žádost o informace by se neměla zaměřovat se shromažďováním statistických údajů nebo rutinními otevřenými veřejnými konzultacemi.

Komise se domnívá, že návrh nařízení stanoví přiměřenou ochranu důvěrnosti shromážděných informací, zejména v článcích 7, 8 a 16. Komise je zejména povinna poskytnout podnikům a sdružením podniků možnost určit, které informace považuje za předmět služebního tajemství. Použití důvěrných informací je omezeno pouze na tři jasné dané případy: a) jsou-li tyto informace ve formě shrnutí nebo výtahu nebo v každém případě v takové formě, která neumožňuje identifikaci podniků nebo sdružení podniků; b) obdržela-li předtím Komise souhlas respondenta se zveřejněním těchto informací; c) je-li sdělení těchto informací členskému státu nezbytné k doložení porušení práva Unie v rámci oblasti působnosti tohoto nařízení, a to za předpokladu, že respondent měl před přijetím rozhodnutí příležitost vyjádřit se a před zveřejněním využít dostupné soudní opravné prostředky. Povinnost Komise, jejich úředníků a jiných zaměstnanců zachovat služební tajemství ostatně vyplývá přímo z článku 339 Smlouvy o fungování Evropské unie. V souladu s článkem 16 návrhu se povinnost zachovat profesní tajemství vztahuje i na členské státy, jejich úředníky a jiné zaměstnance.

Úlohu sankcí demonstrují zkušenosti v oblasti práva hospodářské soutěže a státních podpor. Sankce se používají jen velmi zřídka; jejich účelem je sloužit jako odstrašující prostředek, zrychlit shromažďování údajů a zvýšit jejich přesnost. Komise tudíž neočekává žádný nepředvídatelný nárůst agendy Soudního dvora Evropské unie vyplývající z přezkumů rozhodnutí Komise o uložení pokut nebo penále. Jak Senát ve svém usnesení správně poukazuje, Soudní dvůr by skutečně měl pravomoc pokutu či penále nejen snížit, ale i zvýšit. Toto navrhované pravidlo neporušuje základní evropské normy pro ukládání sankcí. Naopak je založeno na článku 261 SFEU, který stanoví, že „nařízení vydaná společně Evropským parlamentem a Radou nebo Radou na základě ustanovení Smluv mohou na Soudní dvůr Evropské unie přenést pravomoc k soudnímu přezkumu v plné jurisdikci týkající se sankcí,

„které tato nařízení stanoví“. Právomoc Soudního dvora k soudnímu přezkumu pokut v plné jurisdikci se uznává v oblasti práva hospodářské soutěže¹ a státních podpor².

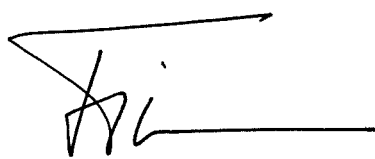
Jak je vysvětleno výše, žádost o informace by byla použita po vyčerpání jiných možností, jak příslušné informace získat. A přestože by se tyto žádosti týkaly pouze údajů, které jsou osloveným podnikům snadno k dispozici (tj. získání takových informací by nevyžadovalo rozsáhlý výzkum ani náročné dohledávání), mohly by skutečně znamenat dodatečnou administrativní zátěž. Za tímto účelem by spíše než malé a střední podniky byly oslovovány větší podniky, neboť jsou informativnější, pokud jde o fungování jednotného trhu. V každém případě Komise při vydávání žádostí o informace, jak je výslovně uvedeno v návrhu, pečlivě zváží operativnost a přiměřenost, zejména v případě malých a středních podniků.

A v neposlední řadě, ačkoli by administrativní zátěž byla omezena na minimum a řádně sledována, neměla by zakrýt potenciální přínosy nástroje k získávání informací: jednotný trh fungující lépe díky efektivnějšímu uplatňování pravidel a zásad jednotného trhu. Srovnatelný nástroj je k dispozici v rámci kontroly státní podpory („Market Investigation Tool“ – nástroj pro šetření na trhu). I když byl od svého zavedení v roce 2013 použit pouze v několika případech a osloveno bylo jen pár (větších) účastníků trhu, umožnil napravit výrazný problém s uplatňováním jednotného trhu a získat zpět nezaplacené daně ve výši téměř 50 milionů EUR.

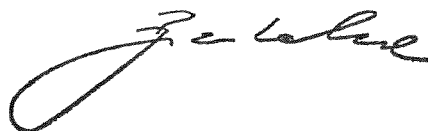
Výše uvedené argumenty vycházejí z původního návrhu Komise, který v současné době prochází legislativním procesem, na němž se podílí Evropský parlament i Rada.

Komise doufá, že tato vysvětlení jsou dostatečnou odpovědí na podněty Senátu, a těší se na pokračování politického dialogu v budoucnu.

S úctou

Frans Timmermans
první místopředseda

Elżbieta Bienkowska
členka Komise

¹ Viz článek 31 nařízení Rady (ES) č. 1/2003 ze dne 16. prosince 2002 o provádění pravidel hospodářské soutěže stanovených v člancích 81 a 82 Smlouvy.

² Viz ustanovení čl. 8 odst. 6 nařízení Rady (EU) 2015/1589 ze dne 13. července 2015, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku 108 Smlouvy o fungování Evropské unie.